

פנינים נפלאים ומתוקים על הפרשה

זרע שמשון

מתוך הספר המסגל "זרע שמשון" שחברו המקבל האלקי הקדמון רבי שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זכר צדיק וקדוש לברכה. אשר בקש שילמדו בספרו והבטיח ישועות רבות למקמי בקשתו.

פרשת חיי שרה תשפ"ה • גליון 319

תורת שמשון

טעם נפלא מדוע רצה אליעזר שיהיה נס במציאת רבקה

זוהיה הנערה אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני' (כד, יד):

בגמרא (תענית ד, א) שלשה שאלו שלא כהגון, לשתיים השיבו כהגון, לאחד השיבו שלא כהגון וכו', אליעזר עבד אברהם דכתיב 'ובנות אנשי העיר וגו' והיה הנערה אשר אמר אליה 'וגו', יכול אפלו הגרת או סומא, השיבוהו כהגון ונודמנה לו רבקה. יש להקשות למה סמוך עצמו אליעזר על הנס, ובפרט בדבר הגדול הזה.

ומתרא הזרע שמשון זלה"ה ברעיון נפלא: דמצינו במדרש (הובא ברש"י פסוק מב) 'ואבא היום אל העין', היום יצאתי והיום באתי, מכאן שקפצה לו הארץ. וי"ל כשראה אליעזר שקפצה לו הארץ, אמר, הואיל שקפצה לי הארץ, זהו סימן שהקב"ה יעשה לי נס, ולכך סמוך עצמו על הנס.

והטעם שרצה אליעזר שיהיה במקשה זה נס, משום שרבקה היתה קטנה בת ג' שנים (רש"י כה, כ), והשש אליעזר שבתואל אביה יסרב להשיאה ויאמר לו דאסור לו לאדם שיקדש את בתו קטנה, עד שתגדל ותאמר בפלוני אני רוצה וכמ"ש בגמרא (קידושין מא, א), לכך רצה שיהיה על ידי נס ובכך ידחה את טענת בתואל, כי הלא עקר הטעם שאסור לקדש את בתו כשהיא קטנה, משום דשמא לא יהיה זה זיווגה הראוי לה, שהרי כשהיא קטנה אי אפשר לדעת מה ראויה לה, ואין סומכים על הנס, אולם כן שהקב"ה עשה כמה נסים למען

הזיווג הזה, ונכר בעליל שמה' היתה זאת שנודמנה רבקה ליצחק, אם כן טוב אין לחוש שמא כשתגדל לא תתרחק בו, שהרי הכל נודמן בדרך נס לקים רצון השי"ת, ובנדאי זה זיווגה הראוי לה, ולא יוכל בתואל לדחות את אליעזר. (זרע שמשון' פרשתנו אות ט)

טעם שהצרכו לרמוז כאן שאליעזר למד תורה

'ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המשל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי' (כד, ב)
יש לדקדק מפני מה הצריך לוומר כאן שהיה אליעזר זקן ביתו של אברהם, ומה בא דבר זה ללמדנו.

ויש לבאר, דהנה קשה על אברהם האיך שלח את עבדו אליעזר לקחת אשה לבנו יצחק, והלא ידוע שהעבדים פרוצים וחשודים על כל האסורין, כמו שאמרו בגמרא (ברכות מה, ב) העבדים פרוצים, ובנדאי שלא נתן לסמוך על מעשיהם בענין של שדוכים ולשלחם להביא אשה מפרחקים, ואם כן האיך אברהם סמוך עליו שביא אשה ליצחק בנו.

ולתרא קשה זו בא הפתוב ואמר 'ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו', דקדק הפתוב להוסיף שהיה אליעזר זקן ביתו של אברהם, ומשמעות הדבר כפי שדרשו בגמרא (יומא כה, ב) זקן ביתו - שהיה זקן ויושב בישיבה. הוא דמשק אליעזר - שדולה ומשקה מתורת רבו לאחרים. ובנדאי שאם היה יושב בישיבה ומלמד תורה לאחרים, פשיטא שלא היה פרוץ בעברות כלל וכלל ונתן לסמוך עליו ועל מעשיו, וממילא מובן האיך אברהם שלח אותו ולא חשש.

(זרע שמשון' פרשתינו אות ח)

לומדים זרע שמשון חדש! ספר זרע שמשון בחמש כרכים

תורמים ורואים ישועות אל תחמיצו!

02-80-80-500
05271-66450
347-496-5657

הספר שמחולל פלאות. אלפים נושעו בהבטחתו.

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

- לעיילוי נשמת**
מרת אסתר צירל בת הרב נחום כהן לוי"ה
- שפע וברכה**
ישעיה בן צלחה
- אריכות ימים והצלחה**
שלמה בן שיינדל ריזל

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

- זיווג הגון בקרוב**
אוראל משה בן לימור
- ישועה וברכה בקרוב**
דניאל אורי בן רגינה מלכה
- זכות וברכה**
להצלחת השותפים התורמים ומשפחותיהם החפצים בעיולם שמים

פניני שמשון

פנינים ורעיונות ככתבם וכלשונם

אברהם חשש שלא יהיה לשרה שום גנאי

גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחזת קבר עמכם ואקברה מתי מלפני (כג, ד). ברש"י, אחזת קבר, נחלת קרקע לעשות שם בית הקברות. אברהם לא שאל מקום כדי לקבר שרה בלבד, רק 'תנו לי אחזת קבר', לעשות שם בית הקברות לכל המשפחה שתבא מהם, כמו שפרש רש"י, אחזת קרקע לבית הקברות. והטעם הוא, שאם לא היה לוקח אלא מקום קבורת שרה בלבד, אף אם היה לוקח אחר כך שם מקום אחר לקבר שלו, הלא בין כך ובין כך היה גנאי לשרה להיות נקברת שם לבדה, אמנם אם היה מיחד מעתה אותו המקום והקרקע לבית הקברות של כל המשפחה, אז הוא כבוד גדול לשרה, שיבואו אצלה בודאי בעלה ובניה, שהרי בודאי בקבר אחד צריף להתחיל. (אות ד)

אליעזר ידע שאם אינה ראויה ליצחק לא ישתו הגמלים

והיה הנערה אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני (כו, יד). יש לתת טוב טעם ודעת למה אליעזר עשה הסימן בהנערה אשר תאמר להשקות אף הגמלים, דאיתא במדרש רבה (ב"ר ס, ח) דיש מי שסובר דהגמלים של אברהם לא היה להם זמם כלל, ועם כל זה לא היו רועים בשדות אחרים כחמורו של רבי פינחס בן יאיר. ואמר העבד בעצמו הואיל ובהמתן של צדיקים אין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה על ידן (חולין ה, ב) אם כן באלו הגמלים ודאי לא תבא שום תקלה, שכן עינינו הרואות שאינם רועים בשדות אחרים, ואם לא תהיה זאת האשה ראויה ליצחק, הגמלים לא ישתו ממים שלה, ולכן אמר הכתוב 'ויהי כאשר כלו הגמלים לשתות ויקח האיש נזם זהב', שבדאי היה בטוח שתהיה אשה הוגנת לו. (אות ט)

התנהגות האשת חיל בנתינת צדקה

כפה פרשה לעני וידיה שלחה לאביון. צריך באור, מהו 'שלחה' ומהו 'פרשה'. ועוד, למה מתחלה 'כפה' ואחר כך אמר 'ידיה'. אלא לפי שהעני אין לו כל כך צורך כמו האביון, לכן נותנת לו צדקה ביד אחת לבד. ואף אינה נותנת לו מיד, לפי שאינה יודעת אם ירצה לקחת צדקה, רק פורשת לו כפה, ואם יקחנה יקחנה, ומשמע שהעני הוא אצלה והוא סמוך לה. אמנם לאביון, שהוא תאב לכל דבר, היא נותנת לו בשתי ידים, ושולחת לו בלב בטוח שיקחנה, ד'שלחה' משמע שעדין לא בא אצלה, והוא רחוק ממנה. (אות א)

תורת חיים

פנינים מתורתו של האור החיים הקדוש -
הרה"ק רבי חיים בן עטר נלב"ע ט"ו תמוז תק"ג

שרה זכתה להשלים אף את הימים שלא חיה בהם בפעל

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים
שני חיי שרה: (כג, א)

רבנו האור החיים זלה"ה מבאר בטוב טעם ודעת, את כל לשון פסוק זה: תקלה מבאר מדוע נכתב בפטירת שרה הלשון 'ויהיו חיי שרה', ולא נכתב כפי הלשון בפטירת שאר כל הצדיקים, בהם נאמר: 'ויהי אדם' (בראשית ה, א), 'ויהי שם' (שם יא, יא), או כלשון הכתוב הנאמר באברהם 'ואלה ימי שני חיי אברהם' (בראשית כה, ז).

ומבאר רבנו האור החיים: שהרי מובא במדרש (תנחומא), שסבת מיתה שרה היתה מחמת בשורת העקדה, שלאחר שהודיעה על עקדת יצחק פרחה נשמתה מרב צער, ולכן נכתב הלשון 'ויהיו' שהוא לשון צער, אף שהיתה אמורה למות עתה, אך מתה מחמת בהלה, וזה צער גדול.

עוד מפרש האור החיים: שבא הכתוב לומר, שאלולי אותה בשורה רעה שבטעיה נפטרה, היתה חיה עוד שנים. וזה שכתב בפסוק 'ויהיו', פרוש שנוצר כאן הויה חדשה, בשני מקצבת ימיה המקוריים, כי קצבת הימים שלה היו אמורים להיות ארכים יותר, אף על ידי השמועה ששמעה, היו סך ימיה רק מאה ועשרים ושבע שנים.

וממשיך האור החיים ומבאר בפרוש הלשון 'חיי שרה', ולא הזכיר 'ימי חיי שרה', שבא להורות שהצדיקים מחיים את ימיהם, דהיינו שהימים כשלעצמם אינם נחשבים להם לחיים, אלא רק בגלל שסגלו בהם מעשים טובים, והם מכניסים חיים בימים, ואלו הרשעים ימיהם מחיים אותם, שחיייהם מרקנים מפל תכן, ורק עצם הימים שעוברים עליהם, הם נקראים חיייהם.

ועתה מבאר רבנו האור החיים זלה"ה מהו הלשון 'שני חיי שרה': שהנה לשון זה לכאורה משמע שהשלימה את כל שני חיייה שנקצבו לה, ואלו לפי דברינו האמורים לעיל הסתלקה קדם להשלמת ימי חייה. אך בא הפסוק בזה להודיע את החסד אשר יטה ה' לידידיו, כי כל צדיק שלא השלים את ימיו לסבה מסוימת - וכעין מה שקצר את ימיה של שרה - אזי לא יגרע ה' מהצדיק מה שהיה מרויח אלו חי חיים מלאים, וישלים לו שכרו על כל השנים שלא פעל בהם דבר. כי הרי הצדיק יטען, שאלו היה חי, היה מסגל בהם דברים נוספים. ועל זה אמר הכתוב: 'שני חיי שרה', שמכונן כנגד שאר חיי שרה, אותם לא חיה בפעל, אך גם הם האירו מכבודה, כי נחשב לה כאלו פעלה בהם מה שהיתה צריכה לפעל, אלו חיתה בהם.

זרע שמשון ע"ר 580624120